

Kaupade maksustamine

Sisukord

Kauba import	3
<i>Imporditava kauba maksustamine</i>	<i>4</i>
Imporditava kauba maksustatav väärtus	4
Imporditud kauba maksustatava väärtuse muutuste kajastamine	
käibedeklaratsioonil juhul, kui tollideklaratsiooni ei muudeta	6
<i>Maksuvaba import</i>	<i>8</i>
<i>Käibemaksu tasumine kauba importimisel</i>	<i>12</i>
Kauba või põhivara impordi käibemaksu KMD-I deklareerimine	13
<i>Sisendkäibemaksu mahaarvamine kauba importimisel</i>	<i>16</i>

Kauba import

KMSi tähenduses on kauba import:

- ✓ liiduvälise kauba vabasse ringlusse lubamise tolliprotseduurile või imporditollimaksudest osalise vabastusega ajutise impordi tolliprotseduurile suunamine;
- ✓ välistöötlemise tolliprotseduuril oleva kauba suunamine vabasse ringlusse lubamise tolliprotseduurile;
- ✓ muud juhud, millega kaasneb tollivõla tekkimine liidu tolliseadustiku tähenduses.

Seega käsitatakse liiduvälise kauba Eestisse toimetamist kauba impordina konkreetsete tolliprotseduuride puhul. Juhul, kui Eestisse toimetatav liiduväline kaup suunatakse esialgu mõnele eelpool nimetatud tolliprotseduurile (nt tolliladustamine, ajutine import jms), siis kauba importi KMS mõttes ja käibemaksukohustust sellelt veel ei teki.

Kauba import tekib, kui esialgne tolliprotseduur lõpetatakse ning kaup suunatakse vabasse ringlusse. Kauba import toimub Eestis, kui eelnimetatud tolliprotseduurile suunamine toimub Eestis või kui muul juhul on tekkinud tollivõlg ja kaup on toimetatud Eestisse (KMS § 6 lg 3). Kui tollivõlg on tekkinud muul juhul, kui KMS § 6 lõikes 1 sätestatud juhtudel, kuid kaup on toimetatud teise liikmesriiki või ühendusevälisesse riiki, siis kauba importi Eestis ei toimu ja käibemaksukohustust tollivõla tekkimisel Eestis ei teki.

Lisaks eeltoodule on KMS tähenduses kauba import ka liidu tollistaatusega kauba toimetamine Eestisse ühendusevälisest riigist, mis on väljaspool liidu käibemaksuterritooriumit, kuid samas liidu tolliterritooriumi osa (s.t eriterritoorium, nt Ahvenamaa, Kanaari saared; KMS § 6 lg 4).

Liiduvälise kauba vabasse ringlusse lubamise tolliprotseduurile suunamist ei käsitata kauba impordina, kui sellele (KMS § 6 lg 2):

- ✓ eelnes kauba suunamine imporditollimaksudest osalise vabastusega ajutise impordi tolliprotseduurile;
- ✓ vahetult järgneb kauba toimetamine ühendusevälisesse riiki, mis on liidu tolliterritooriumi osa, ja kaup on kuni selle Eestist väljatoimetamiseni tolli järelevalve all.

Nimetatud sättega täpsustatakse kauba impordi mõistet, sätestades põhimõtte, et kauba import saab sama kauba Eestisse toimetamise osas aset leida vaid üks kord. Kauba impordi mõiste välistab kauba vabasse ringlusse lubamise, kui kaup läheb tollilaost eriterritooriumile (nt Ahvenamaale). Kuigi toll vormistab antud juhul kauba vabasse ringlusesse (sest Ahvenamaa on tolliterritooriumi osa), on

käibemaksu mõttes tegemist taasväljaveoga ehk reekspordiga, kuna ühenduse käibemaksuterritooriumi hulka Ahvenamaa ei kuulu.

Viimati uuendatud 08.01.2025

Imporditava kauba maksustamine

Kauba impordi maksustamisel rakendatakse imporditava kauba maksustatavale väärtusele sama käibemaksumäära, mis rakendub nimetatud kauba riigisisese müügil (KMS § 15 kohaselt kas 24% või 9%), välja arvatud kaupade maksuvaba import.

Viimati uuendatud 01.07.2025

Imporditava kauba maksustatav väärtus

Imporditava kauba maksustatava väärtuse moodustavad liidu tolliseadustiku kohane kauba tolliväärtus ja kõik importimisel tasumisele kuuluvad maksud ning muud kauba sihtkohta toimetamisega seotud kulud, sealhulgas tolliväärtusesse arvamata vahendustasu, pakkimis-, veo- ja kindlustuskulud kuni esimese sihtkohani Eesti territooriumil.

Esimene sihtkoht Eesti territooriumil on koht, mis on märgitud kaubaveo saatedokumendile või muule dokumendile, mille alusel kaupa imporditakse. Kui seda ei ole märgitud, loetakse esimeseks sihtkohaks veose esimene laadimiskoht Eesti territooriumil.

Alates 1. juulist 2022 lisatakse imporditava kauba maksustatavale väärtusele ka kulud, mis on tekkinud seoses kauba veoga Eestist teise Euroopa Liidus asuvasse sihtkohta, kui see koht on kauba Eestisse importimise hetkel teada.

Imporditava kauba maksustatava väärtuse hulka ei arvata käibemaksu (KMS § 13 lg 7).

Reisija peab kauba impordilt maksma käibemaksu juhul, kui on importinud kaupa üle käibemaksuvaba väärtuselise piirmäära. Sel juhul moodustavad imporditud kauba maksustatava väärtuse selle ostuhind ja kõik impordimaksud. Mis teisisõnu tähendab, et maksustamisele ei kuulu mitte üksnes piirmäära ületav osa kauba maksumusest, vaid kogu kauba ostuhind koos kõigi impordimaksudega. Ostuhinna

tõendab reisija maksedokumentide alusel. Kui need puuduvad või toll kahtleb põhjendatult, et deklareeritud väärtus ei vasta tegelikult makstud summale, määrab toll kauba tolliväärtuse, kasutades tolliseadustiku artiklis 74 nimetatud meetodeid (KMS § 13 lg 3²).

Kui tolliterritooriumile toimetatud **kaup on imporditud pärast selle eriprotseduurile suunamist**, ei või imporditava kauba maksustatav väärtus olla üldjuhul väiksem, kui oleks olnud selle kauba maksustatav väärtus tolliterritooriumile toimetamisele vahetult järgnenud importimisel. Kui eriprotseduurile suunatud kauba importimisel deklareeritakse väiksem maksustatav väärtus, lähtub toll komisjoni rakendusmääruse (EL) 2015/2447, millega nähakse ette Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 952/2013 (millega kehtestatakse liidu tolliseadustik) teatavate sätete üksikasjalikud rakenduseeskirjad (ELT L 343, 29.12.2015, lk 558–893), artiklis 140 sätestatust.

Kui tolliseadustiku artiklites 69–76 ja komisjoni rakendusmääruse (EL) 2015/2447 artiklites 127–146 sätestatud tingimused on täidetud ja väärtuse vähenemine tolli rahuldavalt põhjendatud, aktsepteerib toll deklareeritud maksustatavat väärtust. Kui maksustatava väärtuse vähenemine ei ole tolli rahuldavalt põhjendatud, siis määrab toll tolliväärtuse vastavalt tolliseadustiku artiklile 74 (KMS § 13 lg 4).

Teisisõnu tähendab see, et kui kauba import tekib pärast mingi muu tolliprotseduuri rakendamist (nt vabasse ringlusse suunamine pärast tolliladustamist), siis ei või imporditava kauba maksustatav väärtus üldjuhul olla väiksem kui oleks olnud kauba tolliväärtus kauba ühendusse toimetamisele järgnenud kohesel kauba impordil. Samas võib toll teatud põhjendatud juhtudel, nt pankrotivara müügi korral tollilaos, aktsepteerida ka maksustatava väärtuse vähenemist. Tollil on õigus vajadusel maksustatavat väärtust korrigeerida.

Välistöötlemise tolliprotseduuril oleva kauba importimisel liitu selle kauba liidust eksportinud isiku poolt moodustavad maksustatava väärtuse töötlemisel lisandunud väärtus ning kõik kauba väärtusele lisandunud laadimis-, pakkimis-, veo- ja kindlustuskulud koos kõigi impordimaksudega. Standardvahetussüsteemi kasutamise korral määratakse asendustoote maksustatav väärtus KMS § 13 lg 1 sätteid kohaldades, kusjuures see ei või olla väiksem kui väljaveetava kauba maksustatav väärtus (KMS § 13 lg 5).

Antud juhul maksustatakse põhiliselt töötlemisel lisandunud väärtust. See tähendab, et maksustatava väärtuse hulka ei kuulu välistöötlemisele suunatud kauba esialgne väärtus. Töötlemisega lisandunud väärtusele lisatakse maksustatava väärtuse määramisel veel juurde kauba väärtusele lisandunud laadimis-, pakkimis-, veo- ja kindlustuskulud koos kõigi impordimaksudega. Samas sättes on reguleeritud ka standardvahetussüsteemi kasutamise korral asendustoote impordi maksustatav väärtus, mille puhul järgitakse lõikes 1 sätestatud üldisi põhimõtteid. Sealjuures ei või asendustoote maksustatav väärtus olla väiksem kui väljaveetava kauba maksustatav väärtus. Sätet rakendatakse vaid juhul, kui kauba ühendusse importija on sama isik, kes selle kauba algelt eksportis. Kui importijaks on mõni teine isik, siis määratakse kauba maksustatav väärtus vastavalt KMS § 13 lõikele 1.

Kauba toimetamisel Eestisse ühendusevälisest riigist, mis on liidu tolliterritooriumi osa (eriterritoorium, nt Ahvenamaa, KMS § 6 lg 4), kohaldatakse kauba maksustatava väärtuse määramisel KMS §s 12 sätestatud üldisi põhimõtteid.

Imporditava kauba maksustatav väärtus ja sellise kauba veoteenuse maksustamine

Imporditava kauba maksustatava väärtuse moodustavad liidu tolliseadustiku kohane kauba tolliväärtus ja kõik importimisel tasumisele kuuluvad maksud ning muud kauba sihtkohta toimetamisega seotud kulud, sealhulgas tolliväärtusesse arvamata vahendustasu, pakkimis-, veo- ja kindlustuskulud kuni esimese sihtkohani Eesti territooriumil. Sellest tulenevalt arvatakse alates 1. jaanuarist 2006 imporditava kauba maksustatava väärtuse hulka ka veoteenuse kulu esimese sihtkohani sõltumata sellest, kas teenuse osutaja on arvele lisanud käibemaksu või mitte. Kui arvele on lisatud käibemaks, siis arvatakse veoteenuse maksumus maksustatava väärtuse hulka ilma käibemaksuta vastavalt KMS § 12 lg 1 sätestatule.

KMS § 15 lg 4 p 10 kohaselt maksustatakse käibemaksumääraga 0% kauba importimiseks osutatavat kaubaveoteenust, kaubaveo korraldamise teenust ning sellise kaubaveoga seotud kõrvalteenuseid, kui nimetatud kulu kuulub KMS § 13 lg 1 kohaselt imporditava kauba maksustatava väärtuse hulka.

Liidu tolliseadustiku kohaselt kuuluvad kauba tolliväärtusesse vaid imporditava kauba Euroopa Ühenduse territooriumile sisenemiskohani tehtavad kulutused. Veokulude arvamisel tolliväärtusesse lähtutakse müügitingimustena kehtestatud tarnetingimustest. Tolliseadustiku artikkel 72 punkt a sätestab, et kauba veokulud pärast selle ühenduse tolliterritooriumile toomist tolliväärtusesse ei kuulu. Impordil tasumisele kuuluva käibemaksu arvutamisel lisatakse kauba tolliväärtusele vastavalt eelnevas lõigus toodule kõik importimisel tasumisele kuuluvad muud maksud ning ka muud kauba sihtkoha toimetamisega seotud kulud.

Viimati uuendatud 08.01.2025

Imporditud kauba maksustatava väärtuse muutuste kajastamine käibedeklaratsioonil juhul, kui tollideklaratsiooni ei muudeta

Tolliseaduse § 35 lg 2 kohaselt lubatakse tollideklaratsiooni muuta, kui deklareeritud andmetes ilmnenud vea tõttu on muutunud:

1. kauba märgitud kogus vähemalt 1000 kg või tolliväärtus vähemalt 1000 euro võrra;
2. tollimaksu summa;
3. aktsiisimaksu summa;
4. käibemaksu summa ja isik, kelle eest deklaratsioon on esitatud, ei ole Eesti käibemaksukohustuslane.

Juhul kui tollideklaratsioonil muudatusi ei tehta, deklareeritakse imporditud kauba tegeliku maksustatava väärtuse ja tollideklaratsioonil deklareeritud maksustatava väärtuse vahed käibemaksukohustuslaste poolt käibedeklaratsioonil.

Määruse nr 17 kohaselt kajastatakse maksustatava väärtuse vahed käibedeklaratsioonil järgmiselt:

1. summa, mille võrra suurendatakse imporditud kauba maksustatavat väärtust juhul, kui seda tollideklaratsioonil ei muudeta, kajastatakse käibedeklaratsiooni lahtris 1 või 2.
Nimetatud summalt arvestatud käibemaks deklareeritakse käibedeklaratsiooni lahtris 4 ning juhul, kui tegemist on maksustatava käibe tarbeks soetatud kaubaga, arvatakse samas summas sisendkäibemaks maha käibedeklaratsiooni lahtrites 5 ja 5.1).
2. kui vähendatakse imporditud kauba maksustatavat väärtust, mida tollideklaratsioonil ei muudeta, siis maksukohustuslane, kes kasutab sisendkäibemaksu osalist mahaarvamist, korrigeerib sisendkäibemaksu vastava summa võrra käibedeklaratsiooni lahtrites 5 ja 5.1).

Seega kui tollideklaratsiooni ei muudeta ja imporditud kauba maksustatav väärtus suureneb, kajastatakse imporditud kauba maksustatava väärtuse muutused käibedeklaratsioonil. Kui imporditud kauba maksustatav väärtus väheneb, korrigeeritakse sisendkäibemaksu käibedeklaratsioonil üksnes juhul, kui kauba importimisel tasutud käibemaks on osaliselt mahaarvatud või täies ulatuses mahaarvamata. Kui kauba importimisel tasutud käibemaks on juba täies ulatuses mahaarvatud, on ka liigselt tasutud käibemaks mahaarvatud, mistõttu sisendkäibemaksu korrigeerimise vajadus puudub.

Tollideklaratsioonide andmetes ilmnenud imporditud kauba maksustatava väärtuse muutused, mida ei kajastata tollideklaratsioonil, kajastatakse jooksva kuu käibedeklaratsioonil, s.t vea ilmnemise kuul.

Allpool on toodud näited imporditud kauba maksustatava väärtuse muutuste kajastamise kohta käibedeklaratsioonil, juhul kui tollideklaratsiooni ei muudeta:

Näide 1

2025. a juulis deklareeriti imporditud kauba maksustatavaks väärtuseks 575 eurot.

2026. a jaanuaris selgus, et kauba maksustatav väärtus peab olema 705 eurot.

Nimetatud kaup soetati maksustatava käibe tarbeks. Imporditud kauba tegeliku maksustatava väärtuse ja tollideklaratsioonil deklareeritud maksustatava väärtuse vahe (705 eurot – 575 eurot) deklareeritakse 2026. a jaanuarikuu käibedeklaratsioonil järgmiselt:

Lahter 1	130 eurot
Lahter 4	31,20 eurot
Lahter 5	31,20 eurot
Lahter 5.1	31,20 eurot

Näide 2

2025. a augustis deklareeriti imporditud kauba maksustatavaks väärtuseks 2000 eurot.

2026. a veebruaris selgub, et kauba maksustatav väärtus peab olema 2300 eurot.

Nimetatud kaup kasutatakse nii maksustamisele kuuluva kui ka maksuvaba käibe tarbeks.

Sisendkäibemaksu mahaarvamisel kasutatakse proportsiooni 60%. Imporditud kauba tegeliku maksustatava väärtuse ja tollideklaratsioonil deklareeritud maksustatava väärtuse vahe (2300 eurot – 2000 eurot) deklareeritakse 2026. a veebruarikuu käibedeklaratsioonil järgmiselt:

Lahter 1	300 eurot
Lahter 4	72 eurot
Lahter 5	43,20 eurot

Lahter 5.1 43,20 eurot

Näide 3

2025. a juulis deklareeriti imporditud kauba maksustatavaks väärtuseks (5700 eurot).

2026. a märtsis selgub, et kauba maksustatav väärtus peab olema 5500 eurot.

3.1. Nimetatud kaup soetati maksustatava käibe tarbeks: Sisendkäibemaksu käibedeklaratsioonil ei korrigeerita, sest tollideklaratsiooni alusel kauba impordilt tasutud käibemaks summas 1368 eurot on juulikuu käibedeklaratsioonil sisendkäibemaksuna juba maha arvatud.

3.2. Nimetatud kaup soetati maksuvaba käibe tarbeks:

Esialgselt tasuti tollideklaratsiooni alusel käibemaksu 1368 eurot.

Tegelikult peab tasuma käibemaksu 1320 eurot ($5500 \text{ eurot} \times 24\%$).

Seega on käibemaksu rohkem tasutud 48 eurot ($1368 \text{ eurot} - 1320 \text{ eurot}$). Kuna kaup soetati maksuvaba käibe tarbeks, siis on sisendkäibemaks täies ulatuses mahaarvamata.

Sisendkäibemaksu korrigeeritakse (suurendatakse) 48 euro võrra 2026. a märtsikuu käibedeklaratsioonil järgmiselt:

Lahter 5 48 eurot

Lahter 5.1 48 eurot

3.3 Nimetatud kaupa kasutatakse nii maksustatava (60%) kui ka maksuvaba (40%) käibe tarbeks:

Esialgselt tasuti tollideklaratsiooni alusel käibemaksu 1368 eurot.

Tegelikult peab tasuma käibemaksu 1320 eurot ($5500 \text{ eurot} \times 24\%$).

Seega on käibemaksu rohkem tasutud 48 eurot ($1368 \text{ eurot} - 1320 \text{ eurot}$), mis on maksumaksjal õigus tagasi saada.

Kuna käibedeklaratsiooni alusel on tagasi küsitud 60% tollideklaratsiooni alusel tasutud käibemaksust ($60\% \times 1368 \text{ eurot}$), sh 60% liigselt tasutud käibemaksust ($60\% \times 48 \text{ eurot}$), siis kuulub liigselt tasutud käibemaksust tagastamisele, st käibedeklaratsioonil korrigeerimisele $40\% \times 48 \text{ eurot} = 19,20 \text{ eurot}$.

Sisendkäibemaksu korrigeeritakse (suurendatakse) 16 euro võrra 2018. a märtsikuu käibedeklaratsioonil järgmiselt:

Lahter 5 19,20 eurot

Lahter 5.1 19,20 eurot

Viimati uuendatud 01.07.2025

Maksuvaba import

Käibemaksuga ei maksustata järgmiste kaupade importi:

- ✓ kaup, mille käive on maksuvaba (§ 16);
- ✓ Eesti Panga imporditav kuld;
- ✓ Euroopa Keskpanga määratud euro vahetuskurssi omavad rahatähed ja mündid;

Maksuvabana saab importida, ühendusesiseselt soetada ja võõrandada hõbemünte, mille nominaalväärtus on eurodes või sellises valuutas, millele Euroopa Keskpank määrab vahetuskursi. Käibemaksuseadus käsitleb selliseid münte maksevahenditena, mille soetamist ja müüki ei kajastata käibedeklaratsioonis. Juhul, kui teise liikmesriigi maksukohustuslane käsitleb müntide võõrandamist kauba ühendusesisese käibena, tuleb maksuvaba soetamine näidata käibedeklaratsiooni informatiivsetes lahtrites 6 ja 6.1.

Kui hõbemüntidel puudub Euroopa Keskpanga vahetuskurss, on nende import, ühendusesisene soetamine ja müügikäive maksustatav tavakorras.

Maksuvabana käsitletakse ka pärast 1800. aastat münditud ja ametliku maksevahendina käibel olevaid või käibel olnud kuldmünte, mille puhta kulla sisaldus on vähemalt 900 tuhandikku kaaluosa ja mille müügihind ei ületa rohkem kui 80 protsendi võrra mündis sisalduva kulla hinda vabaturul.

Investeeringukullana käsitlevate kuldmüntide import, ühendusesisene soetamine ja müügikäive on maksuvaba. Käibedeklaratsioonis kajastatakse ühendusesisene maksuvaba soetamine ja maksuvaba müügikäive.

Alates 01.07.2022 on käibemaksuvabastuse alt välistatud niinimetatud meenemüntide import, ühendusesisene soetamine ja siseriiklik võõrandamine, välja arvatud investeeringukuld, mis jääb endiselt maksuvabaks. Vastavalt käibemaksudirektiivile ei või rakendada maksuvabastust sellistele müntidele ja rahatähtedele, mis on küll need emiteerinud riigis seaduslikud maksevahendid, kuid mis ei ole mõeldud maksevahendina kasutamiseks ja mida tavaliselt ka maksevahendina ei kasutata – nn meenemüntidele ja investeeringumüntidele, mis maksustamise seisukohalt ei ole võrdsustatud maksevahendiga, vaid neid maksustatakse kui kaupa.

Mõiste „meenemünt“ on sisustatud **Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2012. aasta määruse (EL) nr 651/2012 euromüntide emiteerimise kohta artiklis 5**. Meenemünt vastab järgmistele kriteeriumidele:

1. mündi nimiväärtus erineb käibemüntide nimiväärtusest;
2. mündil esitatud kujutised ei tohi olla sarnased käibemüntide ühise külje kujutistega ning kui nende kujutised on sarnased käibemüntide mis tahes liikmesriiki tähistava küljega, saab nende üldist välimust endiselt lihtsalt eristada;
3. vähemalt kaks järgmisest kolmest omadusest – värvus, läbimõõt ja kaal – erinevad oluliselt käibemüntide vastavatest omadustest; olulise erinevusena käsitatakse seda, kui väärtused koos lubatavate hälvetega jäävad käibemüntide jaoks kehtestatud lubatud väärtuste

vahemikust väljapoole;

4. neil ei ole tihedalt hammastatud serva või „Hispaania lille” kuju.

- ✓ maksumärk;
- ✓ võrgu kaudu imporditav maagaas ja elektri-, soojus- ja jahutusenergia ning gaasi transportiva tankeriga maagaasivõrku pumbatav gaas;
- ✓ viivitamata maksuladustamisele suunatav kaup;

Alates 1. jaanuarist 2010 jõustunud muudatuse kohaselt ei pea maksuladustamisele suunatud imporditava kauba saajaks olema maksulaopidaja.

- ✓ reisija isiklikus pagasis liiduvälisest riigist Eestisse toimetatud tubakatooted ning alkohol alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduses sätestatud aktsiisivabade piirnormide ulatuses;
- ✓ reisija isiklikus pagasis liiduvälisest riigist Eestisse toimetatud KMS § 17 lg 1 p 7 nimetamata mittekaubanduslikku laadi kaup 300 euro väärtuses ning lennu- ja meretranspordi, välja arvatud eraviisiline lõbulend või eraviisiline lõbusõit merel, kasutamise korral 430 euro väärtuses. Kui kauba või kaupade koguväärtus ületab nimetatud piirnormi, kuulub käibemaksuga maksustamisele piirnormi ületava kauba väärtus tervikuna.

Mittekaubanduslikku laadi impordiga on tegemist, kui see sisaldab üksnes reisija või tema pereliikmete isiklikuks kasutamiseks või kingituseks ette nähtud kaupa ning on juhuslikku laadi. Seaduses on täpsustatud, et kui kauba või kaupade koguväärtus ületab piirnormi, siis maksustatakse käibemaksuga piirnormi ületatava kauba väärtus tervikuna. Näiteks kui bussireisija toob kaasa 200 eurot maksva mantli ning 150 eurot maksva kostüümi, maksustatakse käibemaksuga kostüümi väärtust 150 eurot.

- ✓ ühelt füüsiliselt isikult teisele füüsilisele isikule saadetud kuni 500 grammi kohvi või 200 grammi kohviekstrakti või -essentsi ja 100 grammi teed või 40 grammi tee-ekstrakti või -essentsi ühe kuni 45 euro väärtusega saadetise kohta.

Mittekaubanduslikku laadi saadetisega on tegemist, kui saadetise on saatnud üks füüsiline isik teisele füüsilisele isikule juhuti, sisaldab üksnes saaja või tema perekonna isiklikuks kasutamiseks ette nähtud kaupa ning mille laad ega kogus ei viita kaubanduslikule eesmärgile ja mille kauba saatja saadab kauba saajale tasuta. Ühendusevälise riigi füüsilise isiku poolt teisele füüsilisele isikule saadetava mittekaubandusliku kaubasaadetise maksuvabastuse piirväärtus on 45 eurot. Seega, kui mittekaubandusliku kaubasaadetise väärtus ületab 45 eurot, tuleb esitada kaubasaadetise kohta tollideklaratsioon ja tasuda käibemaks. Kohvile ja teele rakendub lisaks väärtuselisele piirväärtusele (45 eurot) ka eeltoodud koguseline piirang.

Alates 01.07.2022 on täpsustatud, et käibemaksuvabastuse alla importimisel kuulub **ühelt**

- ✓ füüsiliselt isikult teisele füüsilisele isikule saadetud mittekaubanduslikku laadi saadetis väärtusega kuni 45 eurot, alkohol või tubakatoode alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduses sätestatud aktsiisivabade piirnormide ulatuses ja tingimustel, kuni 500 grammi kohvi või 200 grammi kohviekstrakti või -essentsi ja 100 grammi teed või 40 grammi tee-ekstrakti või -essentsi kuni 45 euro väärtusega ühe mittekaubanduslikku laadi saadetise kohta.
- ✓ **Alates 01.07.2022** ei maksustata importimisel käibemaksuga Euroopa Liidu välisest riigist Eestisse toimetatud kütust **alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse §-s 68** sätestatud aktsiisivabade piirnormide ulatuses ja tingimustel.
- ✓ Nõukogu määruses (EÜ) nr 1186/2009, millega kehtestatakse ühenduse tollimaksuvabastuse süsteem (ELT L 324, 10.12.2009, lk-d 23–57), välja arvatud artiklites 23, 24, 42, 44–52, 57, 58 ning artiklite 67 lõike 1 punktis a ja 68 lõike 1 punktis a nimetatud kaupade ja tolliseadustiku 6. jaotise 2. peatükis nimetatud tollisoodustusega kaupade importi ei maksustata käibemaksuga tollimaksuvabastuse kohaldamiseks sätestatud tingimustel. **Alates 01.07.2022 on seda punkti täpsustatud järgmiselt: Nõukogu määruses (EÜ) nr 1186/2009, millega kehtestatakse ühenduse tollimaksuvabastuse süsteem (ELT L 324, 10.12.2009, lk 23–57), välja arvatud artiklites 23–27, 42, 44–52, 57, 58, artikli 67 lõike 1 punktis a, artikli 68 lõike 1 punktis a ja artiklites 107–111, nimetatud kaupade ja tolliseadustiku 6. jaotise 2. peatükis nimetatud kaupade importi ei maksustata käibemaksuga tollimaksuvabastuse kohaldamiseks sätestatud tingimustel.**

Seega reeglina ei maksustata käibemaksuga sellise kauba importi, mille puhul rakendatakse tollimaksuvabastust. Teatud juhtudel ei laiene käibemaksuvabastus kaupade importimisel väikese väärtusega ja mittekaubanduslikku laadi saadetistele, haridus-, teadus- ja kultuurimaterjalidele, teadustöös ja meditsiinis kasutatavatele instrumentidele ja aparaatidele.

Alates 1. maist 2010 jõustunud muudatusega maksustatakse puuetega isikute poolt isiklikuks otstarbeks imporditud kaubad, mis on sotsiaalministri 4. detsembri 2006. a määrusega nr 63 „Käibemaksumääraga 9% maksustatavad ravimid, rasestumisvastased vahendid, sanitaar- ja hügieenitooted, meditsiiniseadmed ning abivahendid“ kehtestatud nimekirjas, käibemaksumääraga 9% (kuni 30. aprillini 2010 rakendus käibemaksuvabastus). Puuetega isikutele mõeldud kauba importimisel on käibemaksuvabastus üksnes puuetega isikute hariduse või abistamisega seotud asutustel ja ühingutel, mitte aga puuetega isikutel endil.

- ✓ Tolliseadustiku 6. jaotise 2. peatüki 1. jaos nimetatud kaupade importi ei maksustata käibemaksuga juhul, kui kauba on reimportinud (taas-sissevedanud) sama isik, kes selle kauba on eksportinud. Nimetatud kaupade importi ei maksustata käibemaksuga ka KMS § 6 lõikes 4 (ühenduse tollistaatusega kauba toimetamist eriterritooriumilt Eestisse) nimetatud impordi puhul, kui see on kooskõlas tollimaksuvabastuse nõuetega.
- ✓ Samuti ei maksustata importimisel käibemaksuga raamatut, perioodilist väljaannet või muud teavikut, mis on saadetud raamatukogule, teadus-, arendus- või õppeasutusele ning konfiskeeritud võltsitud kaupa, mis antakse seaduse alusel üle tervishoiuteenust osutavale asutusele, hoolekandenasutusele või kohalikule omavalitsusüksusele.
- ✓ Alates 1. maist 2010 jõustunud muudatusega laiendati tervishoiu- või hoolekandenasutusele

- ✓ üleantavate konfiskeeritud võltsitud esemete ja nende vastuvõtjate ringi. Muudatuse kohaselt võib vajadusel tasuta kasutamiseks peale rõivaste ja jalatsite üle anda mistahes võltsitud kaupu (nt jalgrattad, püksirihmad). Tingimus on see, et esemetelt on lubamatud tähised eemaldatud ning olemas on õiguste omaja sellekohane nõusolek. Konfiskeeritud võltsitud kaupade vastuvõtja võib lisaks riigi või kohaliku omavalitsusüksuse tervishoiu- ja hoolekandeesutusele olla ka eraõiguslik sotsiaalhoolekande teenuse osutaja, nt osaühing.
- ✓ Käibemaksuga ei maksustata kauba importi liiduvälise kauba vabasse ringlusse lubamise tolliprotseduurile suunamisel (tolliprotseduur koodiga 42), kui on täidetud järgmised tingimused (KMS § 17 lg 2¹ ja lg 2²):

1. kauba importija või teda esindav tolliagentuur on Eesti maksukohustuslane;
2. kaup toimetatakse pärast importi samas seisundis viivitamata teise liikmesriiki teise liikmesriigi maksukohustuslasele või piiratud maksukohustuslasele;
3. teise liikmesriiki kauba toimetamisest tekib kauba ühendusesisene käive;
4. kauba importija või teda esindav tolliagentuur tõendab importimisel kavatsust toimetada kaup teise liikmesriiki seal registreeritud maksukohustuslasele või piiratud maksukohustuslasele ning pärast toimetamist esitab tollile kauba ühendusesisest käivet tõendavad dokumendid;
5. nimetatud tingimuste mittetäitmisel tekkida võiva maksukohustuse täitmise tagamiseks on esitatud tagatis. Tagatis esitatakse ja vabastatakse, seda kasutatakse ning selle suurus arvutatakse tollieeskirjades sätestatud korras.

Antud sättes kehtestatud maksuvabastus rakendub vaid juhul, kui kõik eelpool nimetatud tingimused on täidetud.

Alates 1. aprillist 2012 võib lisaks Eestis maksukohustuslasena registreeritud kauba importijale rakendada maksuvabastust ka välisriigi isikust importija, kes ei ole Eestis maksukohustuslasena registreeritud, esindajana tolliagentuur, kes vormistab kauba impordi tollideklaratsiooni ning tagab selle kauba lähetamise teise liikmesriiki seal registreeritud maksukohustuslasele. Teise isiku eest teostatud kauba ühendusesisese käibe deklareerib tolliagentuur. Tehing deklareeritakse erandina üksnes ühendusesisese käibe aruandel (VD), käibedeklaratsiooni (KMD) lahtris 3 0% määraga maksustatavate toimingute ja tehingute hulgas tolliagentuur seda ei deklareeri.

Kui kauba importijaks on Eesti maksukohustuslane, ei deklareeri kauba ühendusesisest käivet tolliagentuur, vaid seda deklareerib oma KMD-I ja VD-I Eesti maksukohustuslane ise.

Käibemaksu tasumine kauba importimisel

Kauba importimise korral tasutakse käibemaks vastavalt tollieeskirjades sätestatud korrale. Kauba importimisel eriterritooriumilt, mis on ühenduse tolliterritooriumi osa ning mille puhul ei toimu kauba importimist tolliseadusandluse tähenduses, esitab isik andmed kauba importimise kohta tollideklaratsiooni vormil ja maksab käibemaksu tollieeskirjades sätestatud korras (KMS § 38 lg 2).

Viimati uuendatud 08.01.2025

Kauba või põhivara impordi käibemaksu KMD-I deklareerimine

Antud säte võimaldab teatud tingimustele vastavatel ettevõtjatel kolmandatest riikidest imporditavalt kaubalt arvestatud käibemaksu deklareerida käibedeklaratsioonil (KMD) samaaegselt selle mahaarvamise õigusega, kui kaupa kasutatakse ettevõttes maksustatava käibe tarbeks. Mis teisisõnu tähendab, et maksustatava käibega ettevõttel ei teki reaalselt maksukohustust, kuna arvestatud käibemaksu saab samal KMD-I sisendkäibemaksuna maha arvata (plussi ja miinuse märkimine KMD-I). Juhul kui ettevõttel on maksuvaba käivet, saab sisendkäibemaksu maha arvata osaliselt vastavalt maksuvaba ja kogu käibe proportsioonile.

TINGIMUSED

Impordilt arvestatud käibemaksu deklareerimiseks KMD-I on seaduses sätestatud maksukohustuslasele (nt äriühing, FIE, edaspidi isik) täitmiseks järgmised tingimused (KMS § 38 lõige 2¹):

1. ta on olnud registreeritud käibemaksukohustuslasena järjestikku vähemalt eelnevad 12 kuud;
2. tal ei ole eelneva 12 kuu jooksul olnud tähtajaks esitamata maksudeklaratsioone;
3. tal ei ole eelneva 12 kuu jooksul olnud maksuvõlga.

Ajatatud maksuvõlga käsitleme antud kontekstis maksuvõla puudumisena. Nii loa taotlemisel kui ka loa kehtivuse pikendamisel on oluline tagada, et teie maksukohustused oleksid ajatatud enne kohustuste tasumise tähtpäeva. Selleks, et saaksite esitada ajatamise taotluse tuleviku maksukohustuste ajatamiseks, tuleb maksukohustused ennetähtaegselt deklareerida. Kinnitatud tasumisgraafiku puhul on oluline jälgida ajakava täitmist, jooksvate maksete tähtaegset tasumist ja et tulevased deklaratsioonid oleksid tähtaegselt esitatud. [Rohkem infot maksuvõla ajatamise kohta](#)

Isik saab kauba impordi käibemaksu KMD-I deklareerida juhul, kui on täidetud kõik tingimused ja kui maksuhaldur on tingimustele vastamist ka kinnitanud. Kui üks tingimustest ei ole täidetud, tuleb kauba impordil käibemaks tasuda tollieeskirjade kohaselt (tollideklaratsiooni alusel).

TINGIMUSED PÕHIVARA IMPORTIMISEL

Erandina on sätestatud põhivara import. Sellisel juhul ei pea olema täidetud tingimus, et isik on olnud registreeritud maksukohustuslasena järjestikku vähemalt eelnevad 12 kuud. Kindlasti peavad aga olema täidetud kaks viimast tingimust: isikul ei tohi olla eelneva 12 kuu jooksul olnud tähtajaks esitamata maksudeklaratsioone ega eelneva 12 kuu jooksul olnud maksuvõlga.

Juhul kui isik ei vasta KMS § 38 lõikes 2¹ nimetatud esimesele tingimusele (on olnud registreeritud maksukohustuslasena järjestikku vähemalt 12 eelnevat kuud), on maksuhalduril õigus nõuda tagatise esitamist. Tagatis esitatakse ja vabastatakse, seda kasutatakse ning selle suurus arvutatakse lähtudes maksukorralduse seaduse 12. peatükist.

Tagatist võib nõuda üksnes põhivara impordil, s.t kauba importimisel tagatist ei nõuta.

KÜTUSE MÜÜJATELE

Kütuse müüja vedelkütuse seaduse tähenduses, kellel on kütuse impordi tegevusluba ja kütuse importimisel ka tagatise esitamise kohustus, ei pea vastama KMS § 38 lõikes 2¹ sätestatud tingimustele. Käibemaksukohustuslasest kütuse müüja **saab teavituse alusel** kütuse impordi käibemaksu käibedeklaratsioonis deklareerimise õiguse ka siis, kui nõutud tingimused ei ole täidetud. (KMS § 38 lg 2⁷)

KAUBA VÕI PÕHIVARA IMPORDI KÄIBEMAKSU KMD-L DEKLAREERIMISE ÕIGUSE (EDASPIDI LUBA) TAOTLEMINE

Kauba või põhivara impordi KMD-l deklareerimise luba saab taotleda isik, kes on kauba importija kauba vabasse ringlusse lubamise tolliprotseduurile suunamise aluseks olnud tehingu dokumentide kohaselt. Üldjuhul on importijaks kauba ostja. Kui tehingu dokumentides on märgitud kauba saajana kauba ostjast erinev isik, siis on importijaks kauba saaja.

Isikud, kes soovivad kauba või põhivara impordi käibemaksu KMD-l deklareerida, peavad sellest maksuhaldurit eelnevalt kirjalikult teavitama (esitama taotluse). Taotluse saab esitada ainult elektrooniliselt e-MTAs oleva infosüsteemi LUBA kaudu (valige e-teenuste keskkonnas **e-MTA: Toll – Õigused ja kohustused – Load (LUBA)**).

Taotluse esitamisel tuleb valida, kas soovite taotleda:

- ✓ kauba impordi käibemaksu KMD-l deklareerimise luba (edaspidi kauba impordi luba),
- ✓ põhivara impordi käibemaksu KMD-l deklareerimise luba (edaspidi põhivara impordi luba).

Loa taotlemisel tuleb:

- ✓ esitada loa taotleja andmed (nii kauba kui ka põhivara taotlus) – taotleja registrikood/isikukood,

- ✓ taotleja ärinimi, taotleja elu- või asukoha aadress, taotleja käibemaksukohustuslasena registreerimise number (VAT number);
- ✓ märgistada informatsioon kütusemüüjaks olemise kohta;
- ✓ esitada täiendavad andmed põhivara impordi loa taotlemisel – tähtaeg, mis perioodi jooksul antud põhivara imporditakse (maksimaalselt 3 kuud); kauba väärtus – imporditava põhivara eeldatav maksustatav väärtus (KMS § 13); kauba kirjeldus – kaubanduslik ja/või tehniline kirjeldus.

Kui isikul on kehtiv kauba impordi luba, siis põhivara importimiseks eraldi põhivara impordi luba taotleda ei ole vaja.

TINGIMUSTELE VASTAMISE KONTROLL

Pärast taotluse esitamist teostab maksuhaldur isiku KMS-i tingimustele vastamise kontrolli ja kinnitab tingimustele vastamist või tingimustele mittevastamisest 30 päeva jooksul taotluse saamisest arvates (e-MTAs olevas infosüsteemis LUBA).

Maksuhaldur võib küsida isikult lisateavet tingimuste täitmise kohta, kui tal ei ole selleks piisavalt andmeid. Tagatise nõudmise vajadusel esitatakse isikule tagatisnõue.

LOA VÄLJASTAMINE

Kauba impordi luba väljastatakse juhul, kui isiku poolt on täidetud kõik kolm tingimust. Kui üks tingimustest ei ole täidetud, siis luba ei väljastata. Üldjuhul väljastatakse luba tähtajatult.

Põhivara impordi luba väljastatakse, kui isiku poolt on täidetud kas kõik kolm tingimust või juhul, kui esimene tingimus on täitmata, siis tagatise nõudmisel on see maksuhalduri poolt aktsepteeritud. Luba väljastatakse tähtajalisena, vastavalt taotluses märgitud tähtajale.

LOA KEHTIVUSE PIKENDAMINE, PEATAMINE JA KEHTETUKS TUNNISTAMINE

Kauba impordi loa saanud isiku puhul kontrollib maksuhaldur tingimustele vastamist igal kuul (KMS § 38 lõige 2⁴; tulemused on nähtavad e-MTAs infosüsteemis LUBA). Kui ettevõtte vastab tingimustele, pikendatakse kauba impordi loa kehtivus järgmise kalendrikuu lõpuni. Juhul kui ettevõtte tingimustele ei vasta, peatatakse kauba impordi loa kehtivus järgmise kalendrikuu lõpuni.

Maksuhalduril on õigus peatada nii kauba kui ka põhivara impordi loa kehtivus maksumenetluse ajaks (KMS § 38 lõige 2⁴).

Kauba impordi loa kehtetuks tunnistamiseks tuleb ettevõttel esitada vastav taotlus. Kuna põhivara impordi luba väljastatakse tähtajalisena (vastavalt taotluses märgitud tähtajani), siis tähtaja ületamisel tunnistatakse ka luba kehtetuks (eraldi taotlust esitada ei ole vaja).

Maksuhaldur tunnistab nii kauba kui ka põhivara loa kehtetuks isiku kustutamisel

käibemaksukohustuslaste registrist (KMS § 38 lõige 2⁵) ning võib loa kehtetuks tunnistada maksuotsusega või kui loa kehtivus on olnud peatatud kuus kuud järjestikku (KMS § 38 lõige 2⁶).

Juhime tähelepanu asjaolule, et kauba impordi loa saamiseks esitatakse taotlus üks kord, v.a juhul, kui eelneva taotluse alusel luba ei väljastatud või kui eelnev luba on kehtetuks tunnistatud.

Juhul, kui eelnev põhivara impordi luba on kehtetuks tunnistatud või kui soovitakse importida põhivara, mida loal ei ole märgitud, tuleb esitada uus taotlus.

TOLLIDEKLARATSIOONI TÄITMINE

Kauba või põhivara impordi loa kehtivuse korral märgitakse tollideklaratsioonile lisadokumendi koodid 6024 (kauba impordi luba, süsteemi poolt täidetav) või 6025 (põhivara impordi luba, käsitsi sisestatav) ning maksmisviisiks märgib süsteem „2 – vorm KMD”.

DEKLAREERIMINE KMD-L

Kauba impordilt arvestatud käibemaks deklareeritakse kauba või põhivara impordi loa olemasolul KMD lahtris 4¹, mis on maksuhalduri poolt täidetav lahter vastavalt Impulsist (impordi tollideklaratsioonide töötlemise süsteem) saadud andmetele. Ettevõtte ise ei saa lahtrit 4¹ täita/muuta.

KMD lahtris 4¹ deklareeritava impordilt tasumisele kuuluva käibemaksusumma kohta saab koostada vastava aruande tollideklaratsioonide lõikes e-MTA andmete päringus (menüüpunkt „Registrid ja päringud” – „Minu päringud” – „Andmete päring” või „Toll” – „Impordi tollideklaratsioonid (Impulss)” ja „Impordi andmete päring”). Andmete päringu (REPORTING) kasutamiseks on vajalik pääsuõigus „Andmete päringu rakenduse (REPORTING) kasutamine” (REPORTING_CUSTOMER). Päringu tegemiseks tuleb valida mall nimega „EE1040 Maksusummade määramine MKRi tasumiseks ja/või KMDle esitamiseks”.

Viimati uuendatud 15.10.2025

Sisendkäibemaksu mahaarvamine kauba importimisel

Kui imporditud kaupa kasutatakse maksustatava käibe tarbeks, on maksukohustuslasel õigus importimisel tasutud või tasumisele kuuluv käibemaks oma maksustatavalt käibelt arvestatud käibemaksust maha arvata.

Kauba importimisel arvatakse sisendkäibemaks maha tollideklaratsiooni alusel.

Kui kaup imporditakse ühendusevälisest riigist, mis on liidu tolliterritooriumi osa (eriterritoorium), arvatakse sisendkäibemaks maha ostuarve ja imporditud kauba andmetega tollideklaratsiooni vormi (§ 38 lg 2) alusel (KMS § 31 lg 4). Kui kauba importimisel tasumisele kuulunud käibemaksu summa tasutakse tolli järelkontrolli tulemusena tehtud otsuse alusel (tollideklaratsiooni ei vormistata), arvatakse sisendkäibemaks maha tolli otsuse alusel (KMS § 31 lg 4¹).

Kauba importimisel arvatakse sisendkäibemaks maha maksustamisperioodil,

- ✓ kui toll on kauba vabastanud või
- ✓ kui kauba importinud maksukohustuslane tasub käibemaksu tolliagentuuri kaudu, on tal õigus sisendkäibemaks maha arvata pärast seda, kui toll on kauba vabastanud.

Samas tolliagentuuril endal puudub õigus kauba impordil teise isiku eest tasutud või tasumisele kuuluva käibemaksu mahaarvamiseks.

Kauba või põhivara impordi käibemaksu KMD-I deklareerimise loa olemasolul deklareeritakse tasumisele kuuluv ning mahaarvamisele kuuluv sisendkäibemaks samal käibedeklaratsioonil – kauba importimise kuu käibedeklaratsioonil.

Viimati uuendatud 08.01.2025